

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aquinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] aliquis possit iustè iudicare eum qui non est sibi subditus? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

Vtrum quis possit iuste iudicare eum, qui non est sibi subiectus ?

AD primum sic proceditur. Videtur, quod aliquis possit iuste iudicare eum, qui non est sibi subditus. Dicitur enim Dan. 13. quod Daniel seniores de falso testimonio conuictos, suo iudico condemnauit. Sed illi seniores non erant subditi Danieli, quinimo ipsi erant iudices populi. Ergo aliquis potest licite iudicare sibi non subditum.

377
sup. q. 60.
a. 6. Et 4.
d. 17. q. 3
a. 2. q. 4.
Et d. 48.
q. 1. ar. 2.
cor.

¶ 2 Præterea, Christus non erat alicuius hominis subditus, quinimo ipse erat rex regum, & dominus dominantium. Sed ipse exhibuit se iudicio hominis. Ergo videtur quod aliquis licite possit iudicare aliquem, qui non est subditus eius.

¶ 3 Præterea, secundum iura quilibet sortitur forum secundum rationem delicti. Sed quandoque ille qui delinquit, non est subditus eius, ad quem pertinet forum illius loci: puta cum alterius est diocesis, vel cum est exemptus. Ergo videtur quod aliquis possit iudicare eum, qui non est sibi subditus.

*l. extra
serritor.
ff. de iuri.
om. iud.*

SED contra est, quod * Gregor. dicit super illud Deuter. 23. Si intraueris segetem, &c. Falcem iudicij mittere non potest in eam rem, quæ alteri videtur esse commissa.

*Refertur
6. q. 3. c.
Scriptum
est.*

RESPONDEO dicendum, quod sententia iudicis est quasi quædam particularis lex in aliquo particulari facto. Et ideo sicut lex generalis debet habere vim coactiuam, ut patet per * Philosophum in 10. Ethic. ita etiam & sententia iudicis debet habere vim coactiuam, per quam constringatur vtraque pars ad seruandam sententiam iudicis: alioquin iudicium non esset efficax. Potestatem autem coactiuam non habet licite in rebus humanis, nisi ille, qui fungitur publica potestate. Et qui ea funguntur, superiores reputantur respectu eorum, in quos sicut in subditos potestatem accipiunt, siue habeant ordinariam, siue per commissionem.

*lib. 10. c.
ult. 50. 5.*

Et ideo manifestum est quòd nullus potest iudicare aliquem, nisi sit aliquo modo subditus eius vel per commissionem, vel per potestatem ordinariam.

Ad primum ergo dicendum, quòd Daniel accepit potestatem ad iudicandum illos seniores, quasi commissam ex instinctu diuino. Quod signatur per hoc, quod ibidem dicitur, Quòd suscitauit Dominus spiritum pueri iunioris.

Ad secundum dicendum, quòd in rebus humanis aliqui propria sponte possunt se subijcere aliorum iudicio, quamuis non sunt eis superiores: sicut pater in his, qui compromittunt in aliquos arbitros. Et inde est quod necesse est arbitrium pœna vallari: quia arbitri qui non sunt superiores, non habent de se plenam potestatem coercendi. Sic ergo & Christus propria sponte, humano iudicio se subdidit: sicut etiam & * Leo Papa se iudicio Imperatoris subdidit.

2. q. 7. c.
nos se in
competen
ter.

Ad tertium dicendum, quòd Episcopus in cuius diœcesi aliquis delinquit, efficitur superior eius, ratione delicti, etiam si sit exemptus, nisi forte delinquat in re aliqua exempta, puta in administratione bonorum alicuius monasterij exempti. Sed si aliquis exemptus committat furtum, vel homicidium, vel aliquid huiusmodi, potest per ordinarium iustè condemnari.

ARTIC. II.

Vtrum iudici liceat iudicare cõtra veritatem, quam nouit, propter ea quæ in contrarium proponuntur?

378

sup. q. 64.
a. 6. ad 3
Et 4 d. 27
q. 1. a. 2.
q. 4 ad 2.
q. 3. Et
quo. 5. a.
15. ad 1.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quòd iudici non liceat iudicare contra veritatem, quam nouit, propter ea quæ in contrarium proponuntur. Dicitur enim Deuter. 17. Venies ad sacerdotes Leuitici generis, & ad iudicem qui fuerit illo tempore, quærelque ab eis qui iudicabunt tibi, iudicij veritatem. Sed quandoque aliqua proponuntur contra veritatem, sicut cum aliquid per falsos testes probatur. Ergo